

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE DĚTSKÉ SKUPINY SLŮŇATA

Obsah

1. Identifikační údaje o dětské skupině
2. Obecná charakteristika dětské skupiny Slůňata
3. Životospráva
4. Psychosociální podmínky
5. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
6. Témata zaměřená na zdravý způsob života a prevence závislosti
7. Organizace výchovy a péče
8. Personální obsazení v dětské skupině
9. Časový harmonogram
10. Charakteristika Plánu výchovy a péče
11. Cíle dětské skupiny
12. Formy a metody práce
13. Profilace a směřování dětské skupiny
14. Obsah Plánu výchovy a péče
15. Evaluace

1. Identifikační údaje o dětské skupině

Název dětské skupiny: Dětská skupina Slůňata

Místo realizace dětské skupiny: Severní 1201, Hradec Králové 500 03

Kapacita dětské skupiny: 12

Typ poskytování služby: veřejná dětská skupina

Provozní doba: 7:00 – 16:30

Ředitelka dětské skupiny: Kamila Bucherová

tel: 731 521 766, e-mail: bucherova@safariclub.cz

Datum vydání Plánu výchovy a péče: 18.10.2023

Datum poslední aktualizace 1.10.2024

Zpracovala: Kamila Bucherová, ředitelka dětské skupiny za spolupráce všech pečujících osob dětské skupiny

Vize:

Prostředí, v němž se dítě cítí oceňováno, posiluje jeho sebedůvěru. Zažití úspěchu při činnosti, která odpovídá schopnostem dítěte, je velmi důležité. DS Slůňata vytváří podmínky, ve kterém děti vstupují do světa fantazie, zážitků, kamarádství i samostatnosti.

**Dětská skupina je pro děti obdobím dětství, prvních, a proto i nejsilnějších dojmů,
objevů a poznatků.**

Naším cílem je, aby dětská skupina Slůňata byla:

**Moderní, otevřená, týmová, laskavá, ekologická, kvalitní, komplexní,
konkurenceschopná, komunikativní.**

2. Obecná charakteristika dětské skupiny Slůňata

Dětská skupina Slůňata je v provozu od 18.10.2023. Dětská skupina se nachází ve městě Hradec Králové.

Budovu, ve které sídlí dětská skupina, obklopuje oplocený pozemek zahrady dětské skupiny. Nedaleko je i park, který také využíváme k pobytu dětí venku, tvořivým činnostem, tělovýchovným a poznávacím aktivitám dětí.

Prostory dětské skupiny Slůňata splňují veškeré stavební, hygienické, provozní, požární a bezpečnostní požadavky vyplývající ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, ve znění zákona č. 127/2015 Sb., a z vyhlášky č. 350/2021 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětských skupinách a o změně souvisejících zákonů, v platném znění.

Prostory dětské skupiny tvoří: denní místnost (herna), ložnice v 1. patře budovy, jídelna (prostor se stoly a židličkami), WC a umývárna se sprchou, přebalovací pult, šatnu a chodbu.

Herna je využívána pro individuální i skupinové aktivity dětí, společenské a kulturní i další akce dětské skupiny pro děti a jejich rodiče. Dále také pro rodiče s dětmi, které ještě dětskou skupinu navštěvují v rámci Adaptačního programu.

V prostorách dětské skupiny jsou k dispozici didaktické pomůcky, stolní hry, knihy, hračky, aby maximálně rozvíjely potenciál každého dítěte podle jeho individuálních možností.

Hračky a didaktické pomůcky jsou uloženy ve skříňkách tak, aby umožňovaly dětem volný přístup a rozvíjely se tak jejich sebe obslužné dovednosti.

Hygienické zařízení je vybaveno toaletním papírem a mýdlem v dávkovači, děti mají k dispozici jednorázové ručníky. K dispozici je přebalovací pult.

Oplocený venkovní prostor je plánovaný na doplnění pískoviště a dalších herních prvků.

Prostory pro pečující osoby tvoří samostatný stůl, skříň, WC, kuchyňku s výdejnou stravy. Hygienické zařízení je vybaveno toaletním papírem, mýdlem v dávkovači, jednorázovými ručníky a krytým nášlapným odpadkovým košem s plastovým pytlkem na jedno použití. V prostoru hygienického zařízení určeného pro pečující osoby je technické vybavení zajišťující přívod tekoucí pitné studené a teplé vody a odtok vody, které je umístěno tak, aby bylo umožněno mytí a dezinfekci dětských nočníků.

Skladovací prostory tvoří: prostor pro uložení lůžkovin, úklidová místnost.

Nábytek vyhovuje antropometrickým požadavkům, umožňuje dětem volný přístup k hračkám a pomůckám. Dětská skupina je vyzdobena převážně dětskou tvorbou, přírodními materiály.

Vstupní prostory dětské skupiny jsou pravidelně upravovány i za účelem příjemného a informativního vstupu do „dětské skupiny“ pro děti, rodiče, zaměstnance a další veřejnost.

Informace o dětské skupině a aktuálním dění v ní jsou pro veřejnost dostupné na nástěnce v prostorách dětské skupiny, na internetových stránkách dětské skupiny www.safariclub.cz.

ATRIBUTY A PUBLIC RELATIONS DĚTSKÉ SKUPINY SLŮŽATA

- Webové stránky dětské skupiny
- Logo dětské skupiny
- Oslava narozenin
- Pravidelné akce a tvořivé dílničky s rodiči

3. Životospráva

Provozní doba dětské skupiny je od 7.00. – 16. 30 hod. Před začátkem provozní doby a po skončení provozní doby následují. Denní řád dětské skupiny je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a jejich různorodý věk. Střídá se volná hra dětí, řízená činnost a doba odpočinku.

Ve spolupráci s poskytovatelem stravy zajišťujeme dětem kaloricky vyváženou, plnohodnotnou pestrou stravu a zdravou výživu, denně doplněnou o ovoce a zeleninu, včetně mléka a mléčných výrobků, luštěnin, ryb, masa.

Snažíme se eliminovat používání potravin s prodlouženou trvanlivostí, mražených výrobků, polotovarů, uzeniny, omezovat slazení nápojů. Nabízíme dětem tmavé a celozrnné pečivo, ovocné čaje. Snažíme se upřednostnit především luštěniny, drůbeží, rybí maso a zeleninová jídla a čerstvé (nesterilizované) saláty.

Podporujeme a dodržujeme pitný režim, a to zejména u dětí, které nemají velkou potřebu pít. Podáváme zejména ovocné čaje, džusy a vitamínové nápoje, nabízíme neslazené pití. V prostorech dětské skupiny jsou během dne konvice a zásobníky s tekutinami a hrnečky pro pitný režim dětí (pravidelně umýváno a doplňováno provozní). Pečující osoby se i vlastním příkladem snaží v dětech potřebu doplňování tekutin vypěstovat. Otázky týkající se stravování může projednávat rodič dítěte s ředitelkou dětské skupiny.

Pitný režim je samozřejmě dodržován i při pobytu dětí na naší zahradě (barely s pitím, plastové hrnečky oplachované v čisté vodě).

Rodičům je k dispozici jídelní lístek, po domluvě s pečující osobou lze přizpůsobit jednotlivé pokrmy individuálním potřebám dítěte.

U dětí, které mají speciální stravovací potřeby (dieta apod.), bude s rodiči dohodnut způsob zajištění stravování. Rodiče jsou povinni předem upozornit na případné potravinové alergie.

Péče o zdraví dětí ve spolupráci s rodinou

- v rámci možností „ranní filtr“ - vyřazení dětí, vykazujících známky onemocnění, z dětského kolektivu
- vedení dětí k péči o své zdraví, včetně osobní hygieny a správných hygienických návyků
- upozorňování na možnost nebezpečí úrazů a jejich prevence (BOZ dětí)
- jídelníčky jsou pravidelně zveřejňovány (vstupní informativní prostor, web školy)
- snažíme se o spolupráci s rodinou ve smyslu podpory dobrého úmyslu dětské skupiny naučit děti konzumovat jídla pro děti neznámá
- vedeme rodiče k tomu, že děti potřebují všestranně vyváženou stravu
- respektujeme lékařsky doložené stravovací výjimky (alergie, diabetes apod.)
- prevence zubní kazivosti, ukázka čištění zubů a péče o zuby v dětské skupině

V dětské skupině funguje ustálený režim činností, který zajišťuje dodržování pravidelných intervalů mezi jídly, dostatečně dlouhou dobu pobytu dětí venku, dostatek volných her a pohybu dětí. Je však natolik flexibilní, že umožňuje reagovat na aktuální neplánované události v dětské skupině. Respektována je i individuální potřeba spánku dětí při odpočinku. Dětem s nižší potřebou spánku, při zachování klidu, je nabízen jiný program (zájmové nadstandardní činnosti, prohlížení dětské literatury a časopisů, poslech pohádek, relaxační hudby, odpočinek s vlastní hračkou z domova apod.).

4. Psychosociální podmínky

K dětem přistupujeme jako k jedinečným, neopakovatelným bytostem, které mají právo již v tomto věku být samy sebou. Právě takové musí být přijímány, a to i tehdy, pokud nenaplňují představy dospělých. Přístup k dítěti je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje náklonnost a důvěra. Jedině za těchto podmínek vytvoříme pro děti prostor k tomu, aby měly možnost se projevat, spolurozhodovat, ale i souhlasit nebo oponovat. V přístupu k dětem se bude projevat uznání a pozitivní motivace.

Činnosti vedeme tak, aby nepodporovaly nezdravou soutěživost. Také se snažíme vyhýbat negativnímu hodnocení a emocím.

V dětské skupině musí být vytvořeno prostředí duševní pohody pro všechny zúčastněné, v dětské skupině nesmí být prostor pro strach a stres.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Šanci musí dostat všechny děti (nadané, ze sociálně znevýhodněného prostředí, děti se zvláštními vzdělávacími potřebami, cizinci atd.).

Pečující osoby a ostatní zaměstnanci dětské skupiny budou používat styl takového vedení, který bude děti podporovat v jejich touze po poznání, bude podporovat spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte.

Pečující osoby budou podporovat prosociální a neformální vztahy mezi dětmi, zaměří se svým vedením dětí na prevenci šikany a jiných společensky nežádoucích jevů.

Volnost a osobní svoboda dětí bude vyvážená nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat při formálním vzdělávání určitý řád.

Umožněním adaptace dětí v počátcích docházky do dětské skupiny se budeme snažit o bezproblémový přechod dětí z rodiny do dětské skupiny. Rovněž cílenou prací s dětmi předškolního věku budeme usilovat o klidný přechod dětí na primární stupeň vzdělávání.

Směřujeme k tomu, aby se ve vztazích dospělý-dítě, dítě-dítě, dospělý - dospělý projevovala důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, empatie, vzájemná pomoc a podpora.

Spolupráce s rodiči.

Spolupráci rodičů a pečujících osob považujeme v péči a výchově za klíčovou. Individuálně sledujeme potřeby jednotlivých rodin a pracovníci dětské skupiny se jim snaží vyhovět. V případě potřeby je rodičům poskytována základní sociálně poradenská činnost, a pokud pečující osoby uznají za vhodné, doporučují rodičům návštěvu odborného pracoviště (psycholog, speciální pedagog), se kterými spolupracujeme.

Pečující osoby operativně informují rodiče dle potřeby, stejně tak mají rodiče možnost kdykoli hovořit s pečující osobou při předávání dítěte nebo si domluvit schůzku s ředitelkou dětské skupiny. Rodiče jsou o chodu skupiny, mimořádných akcích a dalších událostech informováni osobně pečujícími osobami, telefonicky, informační nástěnkou, informačními e-maily nebo SMS zprávami.

Při nástupu dítěte do dětské skupiny je nastaven adaptační program, aby si mohlo dítě lépe přivyknout prostředí a seznámit se s personálem a ostatními dětmi.

Kontakt s rodiči je udržován na každodenní bázi osobními rozhovory při přebírání a předávání dítěte. Rodiče jsou jak v průběhu, tak na konci adaptační doby informováni o stavu adaptace dítěte. Rodiče se účastní společně se svými dětmi různých akcí, které pořádá dětská skupina, jako jsou podzimní výrobky, vánoční tvoření, vánoční setkání pro děti a rodiče, čarodějnice, Den dětí apod. Pro děti také pořádáme oslavu narozenin. Jednotlivých setkání se účastní nejen rodiče, ale také sourozenci, prarodiče a další rodinní příslušníci.

5. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Dětská skupina má vypracovaný soubor dokumentů 08_Zajištění bezpečnosti dětí, který se týká péče o zdraví a bezpečnost dětí při pobytu v dětské skupině i mimo prostory dětské skupiny. Dále má dětská skupina vypracován dokument 09_Řešení mimořádných situací.

6. Témata zaměřená na zdravý způsob života a prevence závislosti

- **Zdraví** – cílem bude pochopit pojem zdraví jako naprosté pohody duševní, tělesné a sociální, rozvíjet zdraví různými aktivitami a zdraví si chránit.
- **Hygiena** – pochopit důležitost dodržování základní osobní hygieny z důvodů předcházení nález a posílit motivaci k osobní hygieně a uvědoměním si všeho, co nám může přezkazít naše oblíbené činnosti v případě naší nemoci.
- **Výživa** – seznámit s různými typy potravin, které se řadí k tzv. zdravým nebo nezdravým a prohloubit znalosti o zásadu, že nejzdravější je strava pestrá a různorodá.
- **Rostliny a my** – pochopit skutečnost, že kromě dobře známých jedlých plodů a léčivých bylin, mohou být ostatní rostliny a plody nebezpečné, jedovaté. Rozeznání některých z nich, které mohou děti ohrozit, třeba proto, že se vyskytují v okolí dětské skupiny nebo jejich bydlíště.
- **Alkohol** – zjistit základní znalosti dětí o alkoholu, resp. jejich zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů rodiči a dalšími dospělými v jejich okolí.
- **Pohyb** – pochopit, proč potřebujeme být tělesně zdatní a jak zdatnost získáme.

- **Kouření** – objasnit, proč lidé kouří a seznámit se škodlivými důsledky kouření na lidský organismus.
- **Drogy** – vysvětlit, co jsou drogy a kde se tu vzaly a pochopit braní léků na doporučení lékaře.
- **Vztahy k ostatním** – uvědomit si podstatu přátelství, kamarádství a jeho důležitosti pro lidský život. Preventivní program se bude plnit průběžně za pomoci různých metod, forem i prostředků. Vycházet ze zkušeností, zážitků a prožitků dětí s využitím rozhovorů, diskuse, prožitkové výchovy, pohybových, námětových i sociálních her. Nabízet literární dílo bratří Čapků i dalších autorů, omalovánky a materiálu dostupného v DS, popř. zakoupením nové a doporučené literatury, divadelního představení. Pokusit se o spolupráci s rodinou a problémy řešit s odborníky.

7. Organizace výchovy a péče

Základním účelem provozování DS je pravidelná péče o děti rodičů, kteří se tak mají možnost vrátit do pracovního prostředí s vědomím, že o jejich děti bude po tuto dobu profesionálně postaráno.

Dětská skupina je určena pro děti od 2 – 3 let věku, a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte.

Umístěným dětem bude umožněn pobyt v dětské skupině do umístění do mateřské školy. Přijímány jsou pouze děti, které jsou evidovány k docházce a splnily podmínky pro přijetí do dětské skupiny (kladný lékařský posudek). Minimální délka pobytu dítěte v zařízení jsou 3 hodiny dopoledne nebo odpoledne (půlden). Přednostně budou přijímány děti k celodenní a celotýdenní docházce. Děti mohou být také přijaty ke krátkodobé nebo nepravidelné docházce, vždy s ohledem na kapacitu zařízení a splnění podmínky min. 3 hodiny docházky v rámci půldne. Děti jsou přijímány do dětské skupiny v průběhu celého roku (dle volné kapacity).

V případě zcela naplněné kapacity není možné další dítě přijmout. Lze jej však zařadit mezi čekatele, kterým bude v případě uvolnění místa toto místo nabídnuto.

Věkové rozpětí vyžaduje individuální přístup k dětem, a proto je program přizpůsoben věku a schopnostem dětí. Obsah vzdělávání se různí podle aktuálních potřeb dětí, jejich vývoje, věku a probíraných témat.

Z důvodu věkového rozpětí mají děti v průběhu celého dne dostatek příležitostí kontaktovat všechny své kamarády a využít pozitiva, která poskytuje věkově heterogenní skupina dětí. V této skupině se totiž malé děti učí od starších, kteří jsou pro ně motivací a vzorem, a naopak starší se učí ohleduplnosti, chápavosti a pomoci svým mladším kamarádům.

8. Personální obsazení v dětské skupině

Ředitelka dětské skupiny – řídí činnost jednotlivých pečujících osob, je odpovědná za tvorbu Plánu výchovy a péče a Vnitřních pravidel a kontrolu jejich naplňování, koordinuje výchovné činnosti, zajišťuje výchovné aktivity a vykonává dohled nad dětmi, komunikuje s rodiči/zákonnými zástupci, zajišťuje veškerou administrativní činnost v dětské skupině.

Začínající pečující osoby vede k plánování činností a následné evaluaci, je **uvádějícím mentorem**. Na pravidelných osobních konzultacích každého čtvrt roku hodnotí individuálně dané období společně s pečující osobou metodou sebehodnocení a efektivní komunikace. Aktivně nabízí profesní podporu a vedení. Ředitelka dětské skupiny pracuje na HPP.

Pečující osoba (s pedagogickým vzděláním, zdravotnickým vzděláním, certifikátem profesní chůvy) zajišťuje výchovné činnosti a vykonává dohled nad dětmi, komunikuje s rodiči.

Pečující osoby DS tvoří pracovníci s odbornou způsobilostí požadovanou zákonem č. 247/2014 Sb.

V současné době máme 2 pečující osoby pracující na HPP a 2 osoby pracující na DPP, které zastupují pečující osoby, popř. provozní v době dovolené, nemocenské, jako výpomoc při výletech apod. Pečující osoby kromě výchovy a péče o děti zároveň vykonávají i pomocné práce např. spolupracují s provozní při přípravě svačinek, výdeji jídla, mytí nádobí, přípravě lůžkovin.

9. Časový harmonogram

Provozní doba dětské skupiny: 7:00 – 16.30 hod.

Denní režim je přizpůsoben podmínkám dětské skupiny, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové potřeby a zvláštnosti, biorytmus a náročnost prováděných činností. Pevně je stanovena pouze doba stravování a odpočinku.

7:00 – 8:30 – příjem dětí, příjem informací od rodičů, volná hra, spontánní aktivity dětí

8:30 – 8:45 – ranní kruh, společná aktivita

8:45 – 9:15 – aktivity dle počasí a plánu pečující osoby (pohybové hry, pobyt na zahradě, výtvarné aktivity, hra na hudební nástroje, péče o zvířata apod.)

9:15 – 9:45 – hygiena, svačina

09:45 – 11:00 – aktivity dle počasí a plánu pečující osoby (pohybové hry, pobyt na zahradě, výtvarné aktivity, hra na hudební nástroje, péče o zvířata apod.)

11:00 – 11:45 – hygiena, společný oběd

11:45 – 14:00 – odpočinek, četba pohádek, aktivity dle počasí a plánu pečující osoby (pohybové hry, pobyt na zahradě, výtvarné aktivity, hra na hudební nástroje, péče o zvířata apod.)

14:00 – 14:30 – hygiena, svačina

14:30 – 16:30 – odpolední program, volná hra

Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídly, dostatečný pobyt venku. Režim dne může být upraven pro každou třídu skupinku zvlášť (v případě rozdělení dětské skupinky na dvě dle věku dětí) podle programu a aktuálních potřeb dětí.

Dětem v období adaptace je umožněn individuální režim dle vzájemné dohody s rodičem.

Denní režim je dostatečně pružný, umožňuje pečujícím osobám reagovat na aktuální možnosti a potřeby dětí, děti nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Pečující osoby se plně věnují dětem.

Prostory dětské skupiny umožňují vytvářet hrací koutky, kde děti mají dostatek místa pro spontánní hru tak, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě, pracovaly svým tempem, účastnily se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách, aby bylo dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Spontánní hra – přirozené potřeby a zájmy dítěte s důrazem na dostatečný prostor během dne.

V dětské skupině není překračována povolená kapacita dětí. V heterogenní skupině dětí je velmi důležitá nutnost rozdělit pracovní činnosti a výchovné aktivity dle věkových skupin s přihlédnutím na možnosti dětí se specifickými potřebami.

Děti vždy odpočívají po obědě v postýlkách označených jejich jménem nebo značkou. Jsou jim čteny pohádky českých autorů. Děti, které neusnou, si mohou po pohádce jít hrát do herny.

Při jídle děti nekrmíme, menším dětem pomáháme. Děti vedeme k samostatnosti (při odnášení talířků a hrníčků od svačiny, při nalévání čaje z konvice, rozdávání příborů u oběda, přípravě svačinek). Děti jsou vedeny ke správnému používání a držení příboru, k dodržování pravidel stolování a čistoty při stolování.

Děti nejsou do jídla nuceny, ale pečující osoby se snaží vést děti k ochutnávání nových druhů zeleniny nebo ovoce nebo druhů jídel, které z domova neznají.

Hygienické potřeby provádějí děti samostatně, popř. s pomocí pečující osoby. Jsou ale vedeny k samostatnosti jak při mytí rukou, při oblékání, uklízení hraček apod. V heterogenní dětské skupině učíme děti navzájem ohleduplnosti a vzájemné pomoci mezi mladšími a jejich staršími kamarády.

Při zahájení docházky dítěte do dětské skupiny je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim podle potřeb dítěte a rodičů.

10. Charakteristika Plánu výchovy a péče

Plán výchovy a péče je přizpůsoben heterogenní dětské skupině od 2 let do předškolního věku. Především klademe důraz na potřeby dětí mladších tří let, protože tyto děti tvoří většinu kolektivu. U dětí od 2 let roku do 3 let jsou aktivity zaměřeny především na zvládnutí sebe obslužných činností v oblasti hygieny, stolování, mluvení a účasti na hrách. U dětí nad tři roky dbáme na jejich samostatnost při oblékání, obouvání, účasti na hrách. Stejně tak ale zohledňujeme potřeby dětí, které jsou v předškolním věku.

U všech věkových kategorií se zaměřujeme na rozvoj slovní zásoby, řeči, hrubé a jemné motoriky.

Plán výchovy a péče pomáhá dětem konstruovat:

- vlastní porozumění fyzickému světu – prostřednictvím činností jako např. měření, vážení, stavby z kostek, práce se dřevem, hraní s pískem a vodou, míchání barev
- vlastní porozumění sociálním a kulturním informacím – prostřednictvím např. her, vaření, četby příběhů, dramatických her „na něco“, účast na kulturních akcích a rozhovory o nich
- vlastní porozumění logice a matematice – měření, srovnávání, počítání, objevování možností, logické řazení, třídění
- vlastní porozumění psanému a mluvenému slovu – prostřednictvím „čtení“, kreslení a malování obrázků, „diktátů“, poslechu, vyjadřování vlastních myšlenek.

Plán výchovy a péče u dětí posiluje a rozvíjí jejich:

- fyziologický vývoj – prostřednictvím pohybu, šplhání, házení, řezání, šití
- kreslení, malování, oblékání apod.
- sociálně emocionální vývoj – prostřednictvím řešení konfliktů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsů, vzájemné úcty a péče mezi dětmi navzájem a ve vztahu k dospělým, iniciativních počátků a následování, sdílení, péče o materiály a spolupráce s druhými.

Plán výchovy a péče zabezpečuje, že:

- děti mají dost času na prozkoumání svého prostředí
- mají příležitost poznávat mnoho různých cest: vařením, kreslením, stavěním, dramatickými hrami, činnostmi venku, prací se dřevem, pískem a vodou, uměním a vědou
- mají bezpečné místo, kde mohou prozkoumat svoje pocity, dopouštět se chyb a řešit konflikty
- mají příležitost vybírat si, kterých činností se chtějí zúčastnit
- mají místo, kde mohou veřejně vystavit svou práci (v návaznosti na souhlas rodičů – GDPR)

11. Cíle dětské skupiny Slůňata

Cílem dětské skupiny je poskytovat všestranný rozvoj dítěte, směřovat k integraci kulturně – sociálních, psychofyzických a duchovních složek, jejichž správné vzájemné působení, vedoucí k přiměřenému vývoji dětské osobnosti, je nezbytnou podmínkou k úspěšnému zvládnutí

přechodu z dětské skupiny do mateřské školy a následně do základní školy. Toto přímo souvisí s vnitřní pohodou dítěte, která je základem a hlavním smyslem veškerého působení na dítě.

Rámcové cíle výchovy a péče:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení hodnot
- Získání osobnostních postojů

Cílem dětské skupiny je:

vychovat z malého človíčka samostatného, šťastného a zvědavého člověka

„Cílem není poskytnout dítěti chuť, ale vést ho k určitým pravidlům sociálního soužití“

(PhDr. Havlíková)

Dětská skupina plná pohody – prostor plný zábavy

- hrou formou celkově rozvíjet děti tak, aby nepocíťovaly, že se „něco učí“
- plánováním činností dosahovat spojitosti a plynulé návaznosti od nejujtějšího věku až po přípravu na školu
- předávání informací zajímavou formou, navazující na vlastní prožitky dětí, vhodnou motivací
- podněcovat dítě k vlastnímu zájmu, hledat a včas rozvíjet individuální schopnosti
- snaha o to, aby dětská skupina pracovala jako tým (dobrý kolektiv, respektování druhých, je jedním ze základních předpokladů k tomu, aby byly spokojené děti a následně i jejich rodiče)
- výchovným procesem u dětí rozvíjet základní dovednosti a návyky ve všech oblastech, nikoli pouze jednostranně zaměřenou specializací
- podporovat u dětí rozvoj zdravého sebevědomí, což je důležité při utváření jejich osobnosti
- kvalita spolupráce s rodiči
- různorodost a specifické zájmy dítěte rozvíjet individuálně a v zájmových nadstandardních činnostech – podpora talentovaných a nadaných dětí
- v rámci možností snaha o integraci zdravotně postižených dětí

12. Formy a metody práce

Motto: „Řekni mi a zapomenu, ukaž mi a budu si pamatovat,
nech mě udělat a porozumím.“

- Prožitkové a kooperativní učení hrou, založené na přímých zážitcích dítěte
- Skupinová práce
- Frontální a individuální činnosti
- Využíváme metodu, že probouzíme, úkolujeme, kontrolujeme

- Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- Aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- Využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- Uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost

13. Profilace a směřování dětské skupiny

moderní – prostory z venku i uvnitř; vybavení prostor; pomůcky a potřeby pro výchovu a péči pro děti i vlastní práci zaměstnanců; formy a metody práce

otevřená – v přístupu k rodičům, veřejnosti, námětům a připomínkám

týmová tvořivost – usilujeme o spoluúčast, sounáležitost, vyváženost rolí v týmu, „každý je důležitý, každý něčím obohatí a je něčím vzorem“ (u dětí i dospělých)

laskavá – snažíme se o to, aby se ve vztazích dospělý-dítě, dítě-dítě, dospělý-dospělý projevovala důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, empatie, vzájemná pomoc a podpora.

ekologická – výchova k ekologickému myšlení a jednání; pochopení, jaký vliv má působení člověka na přírodu; probouzení zodpovědného přístupu k přírodě a jejího bohatství

kvalitní, kooperativní, komplexní, konkurenceschopná, komunikativní – plánujeme, hodnotíme, promyšlíme, kritiku přijímáme, slůvka ocenění jsou nám odměnou a další motivací, promyšlené inovace nás podněcují k další tvořivosti a více přibližují k „dětské skupině plné pohody – prostoru plném zábavy“

Kultura dětské skupiny - vlastní kvalitní propagace dětské skupiny, vytváření image dětské skupiny se všemi atributy, snaha o trvale dobré jméno naší dětské skupiny, snaha o dobré mezilidské vztahy, je vytvořen etický kodex uznávaných norem, hodnot a pravidel, útulné, čisté a estetické prostředí.

14. Obsah Plánu výchovy a péče

Program

Výchovné aktivity

Ve veškeré výchovné činnosti vycházíme ze základních potřeb, dovedností, rozumových schopností dětí cílevědomě, plánovitě – nikoli nahodile:

- respektování individuality dítěte, vycházení z přímého pozorování, z předchozích zkušeností
- rozpracování výchovné činnosti do jednotlivých tematických celků, týkajících se
- všeho, co dítě vnímá, co ho obklopuje v souvislosti s cíli stanovenými v Plánu výchovy a péče a v souvislosti s koncepcí a realizací výchovné práce naší dětské skupiny
- konkrétní rozpracování úkolů dle věkového složení dětí v dětské skupině a jejich realizace v přímé práci s dětmi
- činnost musí být pro děti lákavá, vhodně motivovaná, zajímavá a povzbudivá k dětské
- tvořivosti a zájmu o činnost
- spontánní i organizované činnosti jsou vzájemně provázané, pokud možno vyvážené
- styl výchovy a péče je založen na principu výchovné nabídky – na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Respektujeme hru jako hlavní činnost dětí od 2let roku do předškolního věku a její náročnost přiměřeně přizpůsobujeme věku dětí.

Využíváme poznatků z dalšího vzdělávání pečujících osob a pedagogů, ze seminářů, ze sebevzdělávání, vzájemného předávání zkušeností, nápadů apod.

Snažíme se o úzkou spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků, jež povede k vytvoření příjemného, bezpečného prostředí a zajištění bezpečnosti a ochrany dětí a k všestrannému harmonickému rozvoji dětí, klidných mezilidských vztahů dětí i dospělých.

Úzce spolupracujeme s rodiči:

- s dostatečnou informovaností rodičů o činnosti dětské skupiny, jejich dětí v dětské skupině.
- dodržujeme diskrétnost při podávání informací o dětech jejich rodičům.

Průběžně zlepšujeme prostředí v dětské skupině.

Specifikujeme individuální práci dle zájmu a potřeb dětí, zaměření pečujících osob a pedagogů – v zájmové nadstandardní činnosti.

Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, v rámci možností s logopedem, se základní školou atd.

Vybavujeme dětskou skupinu dalšími podnětnými pomůckami k všestrannému rozvoji dětí.

Rozšiřujeme dětskou knihovnu i knihovnu pro pečující osoby o nové publikace, umožňující další kvalitní vzdělávání pečujících osob a rozvíjení poznání dětí.

Zajišťujeme v rámci možností dostatečné, rozmanité a vhodné materiální vybavení k rozvoji zručnosti dětí, jejich estetického cítění, dále k tvorbě denních a týdenních programů.

Realizace

Plán výchovy a péče stanovuje základní integrované bloky pro práci dětské skupiny jako celku. Pečující osoby při tvorbě týdenních a denních programů výchovy a péče vycházejí z Plánu výchovy a péče, koncepce dětské skupiny, její profilace.

Z těchto bloků jsou tvořeny týdenní a denní programy dvěma způsoby:

1/ k jednotlivým blokům je přiřazeno téma

2/ je vytvořen tematický celek, který obsáhne určité bloky

Integrované bloky, dané Plánem výchovy a péče, jsou hlouběji, konkrétněji a podrobněji rozpracovány v týdenních a denních plánech do více tematických okruhů a pod okruhů. Na jejich základě pečující osoby dále zpracovávají podrobnou náplň, časový plán a volí vhodné metody práce s dětmi, přičemž respektují věkové složení dětí v jednotlivých třídách.

Jednotlivé tematické okruhy se liší se náročností hloubkou rozpracování vzhledem k věkovým zvláštnostem a předchozím zkušenostem a poznatkům dětí.

V každém bloku je probíráno konkrétní téma, ke kterému se vztahují aktivity a tematický obsah. Časový plán integrovaných bloků je flexibilní a lze jej přizpůsobit (doba nástupu dětí do DS je v průběhu celého roku a vychází tak z potřeb rodičů k návratu po rodičovské dovolené do pracovního procesu).

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Tematické celky se v Plánu výchovy a péče odvíjejí od jednotlivých ročních období, dějů kolem nás i v nás ⇒ environmentální výchova v dětské skupině, realizace dílčích ekoprojektů, přirozenost, souvislost člověka s přírodou. Postihují prvky všech integrovaných bloků ⇒ každý celek se dotýká všech oblastí rozvoje dítěte:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Plán výchovy a péče je vytvořen a zkoncipován tak, aby maximálně rozvíjel schopnosti a zkušenosti každého dítěte, jeho zdravé sebevědomí. Musí rozvíjet kompetence přiměřeně věku ve všech oblastech (to však v rámci možností každého jednotlivého dítěte):

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

kompetence komunikativní

kompetence sociální a personální

kompetence činnostní a občanské

Pečlivě naplánované činnosti povzbuzují děti k bádání, iniciativám a tvořivosti. Tým pečujících osob musí být zaujat obsahem, s nímž děti seznamuje a stále musí citlivě reagovat na projevy dětí. Musí poskytnout nástroje – pomůcky, podporu, vedení a zájem, aby se dítěti dostalo, co nejpodnětnějšího prostředí. Plánované činnosti musí být přiměřené stupni vývoje a musí se zakládat na znalosti vývoje dítěte a na porozumění, že děti rostou a dělají pokroky na cestě běžnými stádii vývoje a zároveň, že jsou jedinečnými a individuálními bytostmi.

Chceme vést děti ke zdravému, krásnému a čistému způsobu života, vzájemné ohleduplnosti, ochotě pomoci si, chránit zdraví, přírodu a životní prostředí v návaznosti na rodinnou výchovu. Proto je velmi důležitá i spolupráce s rodinou, zapojení rodičů do dění v dětské skupině, rodinnou péči a působení na dítě nenahrazovat, ale doplňovat ji.

Plán činností je rozdělen na měsíční, týdenní a denní a také individuální činnost podle věku.

Zaměřujeme se na tyto oblasti:

Senzomotorické učení – zaměřené na zručnost a koordinaci pohybů

- Pohybové činnosti – celková koordinace těla (chůze, běh, poskoky, protahování, podlézání, přelézání, smysl pro rytmus, uklidnění těla), každodenní činnost v rámci ranního cvičení
- Jednoduchá manipulace s hračkami a pojmenovávání (uchopování hraček, prozkoumávání tvaru, určování měkkosti, tvrdosti, ohebnosti, kvality)
- Jemná motorika – správné držení tužky, štětce, nůžek, lžice, navlékání korálek, zapínání knoflíků, kreslení, obouvání a oblékání

Rozvíjení poznatků a základních pojmů – rozvoj ve všech oblastech, souvisí s rozvojem řeči

- Určování barev, názvů předmětů, zvířat, rostlin, znalost a pojmenování částí těla, ročního období, jmen kamarádů
- Názorné předvedení a opakování činnosti – dítě se učí nejlépe při hře a názorných ukázkách
- Postupný přechod od jednoduchého ke složitějšímu
- Přizpůsobení se každému dítěti zvláště v rámci poznávání okolí – vysoce individuální přístup

Osvojování si návyků – dítě se učí

- pozdrav, poděkování, požádání, mytí rukou, čištění zoubků, úklid po sobě, omluva

Rozvoj estetického citění

- Rozvoj vnímání prostředí kolem sebe – estetické vnímání a citění, čistota a pořádek, barevnost, hudba

Rozvoj a vnímání své osobnosti

- Dítě získává pocit samostatného rozhodování, projevu
- Dítě se samostatně zapojuje do hry a učí se motivací a kreativním přístupem
- Dítě je podporováno, nepoučuje se a nenapomíná, vnímá svoji potřebu
- Dítě se postupně zapojuje do kolektivu dalších dětí (dvouleté dítě je více samotářské, má rádo hry samo pro sebe...)
- U dítěte je podporován jeho přirozený temperament, talent a vlohy (vytváření situací a činností, ve kterých se může individuálně projevit)

Příprava her pro děti učení se zručnosti, dovednostem trpělivosti, pravidlům, kontaktu s ostatními

V DS Slůňata podporujeme:

- Námětové hry
- Konstruktivní hry
- Didaktické hry
- Tvořivé hry
- Pohybové hry

Plán činností prolíná všemi uvedenými kategoriemi. Každý den je pro děti připravena hlavní část, nejlépe po ranním cvičení a svačině. Vždy se však přizpůsobujeme možnostem a náladě dětí.

Týdenní rozvrh činností:

- Po – výtvarná výchova (rozvoj jemné motoriky, estetické cítění, poznávání barev)
- Út – poznáváme svět (základní pojmy, rozvoj a vnímání své osobnosti, námětové hry, rozvíjení paměti, rozšiřování slovní zásoby)
- St – hudební výchova (estetické cítění, slovní zásoba – pojmenovávání hudebních nástrojů, pohybové hry, určování hlasitosti, rytmus, poznávání okolí – napodobení zvuků, přirovnání)
- Čt – poznáváme svět – didaktické hry, tvořivé hry
- Pá – pohybová výchova – ranní pohybová chvílka, vycházka s pohybem, pohyb spojený s poznáváním prostředí, barev, pojmenovávání.

Roční plán činností:

Podzim:

- seznamujeme se s novým prostředím a kamarády
- dýňové odpoledne s rodiči

Zima

- chystáme se na Vánoce, výroba vánočních ozdob a dárků pro rodiče, mikulášská besídka
- vánoční odpoledne s rodiči, společné tvoření a rozsvícení stromečku

Jaro

- loučení se zimou a vítání jara
- karneval pro děti
- tvořivé odpoledne s rodiči, příprava na Velikonoce

Léto

- slavíme Den dětí, soutěžní dopoledne pro děti
- výlety do blízkého okolí
- tvořivé odpoledne s rodiči, loučíme se s létem a prázdninami

Dětem vytváříme prostředí, kde mohou vše vyzkoušet na „vlastní kůži“ a dojít k poznání skrze vlastní zkušenost a prožitky. Není nutné, abychom všechny činnosti předváděli, dítě si vybere samo a my působíme jen jako „pozorovatelé a pomocníci“

- uvědomuje si, že nesmí hladit cizí zvířátka, aby nedošlo k úrazu
- umí pojmenovat jednotlivé členy rodiny, povolání rodičů, zná i další povolání

Aktivity

- dramatické, smyslové, psychomotorické hry,
- pohybové činnosti, muzikoterapie, sezónní činnosti,
- společné akce s rodiči a pro rodiče
- využívání rozmanitého širokého sortimentu vybavení blízké sportovní haly tělovýchovným náradím, náčiním a pomůckami

her, zábavy, písniček. Učíme se poznávat dopravní prostředky, učíme se, jak se chovat na ulici a na silnici, závodíme na odrážedlech, hrajeme si na cestování, vyprávíme si o tom, jak strávíme prázdniny.)

17. Evaluace

Oblasti hodnocení:

a) Naplňování cílů plánu výchovy a péče (PVP)

Po ukončení každého tématu pečující osoby zhodnotí, zda se děti dostatečně s daným tématem seznámily, zda byly splněny zadané úkoly a kterým dětem je třeba se ještě individuálně věnovat (např. po odpoledním odpočinku). Další zhodnocení povedou pečující osoby společně po ukončení každého integrovaného bloku. Do záznamových listů bude průběžně zapisováno, které úkoly dítě zvládlo a ke kterému datu a na co je třeba se ještě zaměřit.

b) Způsob realizace PVP

Po ukončení každého tématu je zhodnoceno, zda byly využity vhodné formy řízených činností, individuální přístup, zda byl dán prostor všem dětem, dostatek pohybu, přiměřená náročnost, zda zvolené činnosti děti zaujaly a byly dostatečně rozmanité, vhodnost pomůcek. Další zhodnocení bude následovat po ukončení každého integrovaného bloku.

c) Kvalitu podmínek vzdělávání

Po ukončení každého tématu pečující osoby společně zhodnotí, zda jsou v DS pro jednotlivá témata vhodné podmínky, pomůcky, počet dětí ve třídě, vhodné prostory, režim dne atd. Další hodnocení bude následovat po ukončení jednotlivých bloků. Na závěr školního roku bude zhodnocena spolupráce dětské skupiny a rodičů jednotlivých dětí.

d) Výsledky vzdělávání

Výsledky výchovy a pokroky jednotlivých dětí jsou zaznamenávány průběžně do záznamových listů od nástupu každého dítěte do DS až do ukončení docházky. Portfolio – složka pracovních listů a výkresů je zakládána vždy na 1 rok a na konci školního roku je předávána rodičům dítěte.

Plán výchovy a péče vytvořila Kamila Bucherová, dne 18.10.2023